

RURAL HORIZONS

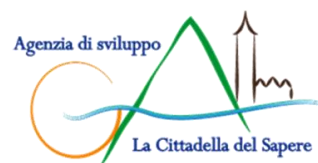
Young leaders crafting tomorrow's tourism

Funded by
the European Union

Jätkusuutliku turismi strateegiate elluviimise plaan LEADER-lähenemise raames

**Põhineb Tartumaa Arendusseltsi ja Erasmus+ Rural
Horizon projekti kogemustel**

Sisukord

1. Sissejuhatus.....	3
2. Territoriaalsed väljakutsed	3
3. Territoriaalsed võimalused	4
4. Noorte väljakutsed Tartu maakonnas ja nende roll jätkusuutliku turismi edendamisel	4
4.1 Peamised väljakutsed, millega noored Tartu maakonnas silmitsi seisavad	4
5. Andmete kogumise meetodika Erasmus+ Rural Horizon projektis	6
6. 10 ideed projektis osalenult noortelt.....	7
6.1. Ühisloomine noortekogukondadega.....	7
6.2. Digitaalne „ <i>storytelling</i> “	7
6.3. Pop-up ja ajutised kogemused	7
6.4. Turismi mängud	7
6.5. Noorte juhitud rohelised idufirmad.....	8
6.6. Jätkusuutlik ürituste kultuur	8
6.7. Kaugtöö ja "töö" turism	8
6.8. Kohalikud elustiilikogemused	8
6.9. Rohelise liikuvuse kogemused	8
6.10. Eakohane reklaam ja mikromöjutajad.....	8
7. Soovitused Tartumaa Arenduseltsile, et noori paremini kaasata jätkusuutliku turismi kaudu .	8
7.1. Integreerida kaasloome mehhanismid strateegia elluviimisse	9
7.2. Sea esikohale digitaalne suhtlus ja bränding.....	9
7.3. Toetada paindlikke ja eksperimentaalseid turismivorme	9
7.4. Julgustada mängustamist ja interaktiivseid turismilahendusi	9
7.5. Tugevdada toetust noorte juhitud rohelisele ettevõtlusele.....	10
7.6. Arendada raamistik jätkusuutlikeks noorte juhitud üritusteks.....	10
7.7. Investeerida kaugtöö ja "töö" turismi infrastruktuuri.....	10
7.8. Edendada autentseid kohalikke elustiilielamusi	10
7.9. Rohelise mobiilsuse integreerimine turismi arengusse.....	10
7.10. Noorte saadikute aktiveerimine.....	11
8. Kuidas tugevdada noorte osalust kohalikes otsustusprotsessides.	11
9. Kokkuvõte	11

1. Sissejuhatus

Jätkusuutlik turism on saanud maapiirkondade arengu keskseks sambaks kogu Euroopas, eriti LEADER-lähenemise raames. Kohalikud tegevusrühmad (LAG-id) on ainulaadselt positsioneeritud edendama turismimudeleid, mis tasakaalustavad majanduskasvu, keskkonnahoidu ja sotsiaalset heaolu.

Tartu maakond on dünaamiline maapiirkond, mida iseloomustab tasakaal loodusmaastike, põllumajanduspärandi ja uute uuenduslike ökosüsteemide vahel. See plaan annab üksikasjalikke ja praktilisi juhiseid Tartumaa Arendusseltsile (TAS), et täiendada ja rakendada jätkusuutlikke turismistrateegiaid läbi noorte.

2. Territoriaalsed väljakutsed

Tartu maakond seisab silmitsi mitmete struktuursete väljakutsetega:

Demograafiline langus ja rahvastiku vananemine

Maapiirkondade rahvastiku vähenemine ja vananemine vähendavad tööjõu kättesaadavust ning koormavad kohalikke teenuseid.

Piiratud ligipääsetavus ja ühenduvus

Äärealadel esineb sageli ebapiisavaid transpordiühendusi ja ebaühtlane digitaalne infrastruktuur.

Majanduslik killustatus

Väikeettevõtted domineerivad, piiratud koostöö ja ligipääs laiematele turgudele.

Turismi hooajalisus

Turismi tegevused on sageli koondunud kindlatesse aastaegadesse (hooajalisus), mis põhjustab ebastabiilseid sissetulekuallikaid.

Kohaliku valitsemise puudujäägid

Kohalikel osapooltel võib puududa kogemus strateegilise planeerimise, toetamise ja sektoritevahelise koostöö alal.

3. Territoriaalsed võimalused

Vaatamata neile väljakutsetele on Tartu maakonnal märkimisväärne arengupotentsiaal:

Rikkalikud loodus- ja kultuuriväärtused

Metsad, järved ja traditsioonilised külad loovad tugeva aluse öko- ja kultuuriturismile.

Lähedus Tartu linnale

Piirkond saab kasu õppeasutustest, teadusasutustest ja võrgustikest.

Kasvav huvi jätkusuutliku turismi vastu

Nõudlus autentsete, looduspõhiste kogemuste järele kasvab nii kodu- kui rahvusvaheliselt.

Aktiivsed kohalikud kogukonnad

Tugev kogukonna identiteet ja olemasolevad tegevusrühma struktuurid võimaldavad osaluslike lähenemisi.

Digitaalse muutuse potentsiaal

Nutikate maapiirkondade lahenduste laiendamine võib parandada teenuste osutamist ja ärivõimalusi.

4. Noorte väljakutsed Tartu maakonnas ja nende roll jätkusuutliku turismi edendamisel

Tartu maakond, olles üks Eesti dünaamilisemaid piirkondi, saab kasu tugevast haridusbaasist, kultuurilisest elujõulisusest ja kasvavast turismipotentsiaalist. Kuid vaatamata neile eelistele seisavad piirkonna noored silmitsi mitmete struktuursete, sotsiaalsete ja majanduslike väljakutsetega, mis mõjutavad nende kaasatust kohaliku arengusse. Nende väljakutsete mõistmine on hädavajalik, et noori sisuliselt kaasata jätkusuutliku turismi tuleviku kujundamisse.

4.1 Peamised väljakutsed, millega noored Tartu maakonnas silmitsi seisavad

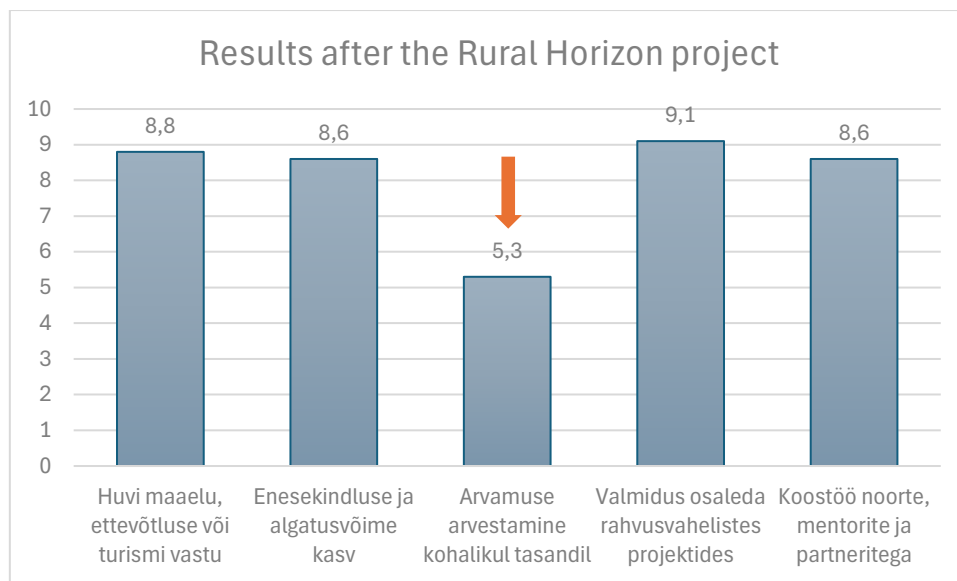
Üks peamisi probleeme, mis mõjutab noori Tartu maakonnas, on **väljaränne ja piirkondlik tasakaalutus**. Kuigi Tartu linn meelitab üliõpilasi ja noori spetsialiste, kogevad maakonna maapiirkondades noorte väljavool piiratud töövõimaluste, teenuste puudumise ja vähenenud sotsiaalse elu tõttu. See tekitab erinevusi linna- ja maapiirkondade noorte kogemuste vahel ning nõrgestab väiksemate kogukondade pikaajalist elujõudu.

Teine oluline väljakutse on **piiratud juurdepääs stabiilsele ja sisukale tööle**, eriti väljaspool haridus- ja tehnoloogiasektoreid. Paljudel noortel on raske leida tööd, mis vastaksid nende oskustele ja väärtustele, eriti maapiirkondade turismis, kus töö on sageli hooajaline, madala palgaga või puudub karjääri edenemine. See heidutab noori pidamast turismi pikaajaliseks elujõuliseks ametiks.

Eluaseme taskukohasus ja iseseisvus tekitavad samuti takistusi. Kuigi Tartu linn pakub võimalusi, siis kasvavad elamiskulud muudavad noortele raskeks püsivalt elama asuda. Maapiirkondades, kuigi elamud võivad olla taskukohasemad, piirab infrastruktuuri ja teenuste (transport, digitaalne ühenduvus, vaba aja veetmise võimalused) puudumine atraktiivsust.

Lisaks on noorte kaasamine otsuste **tegemisel üks suur väljakutse**. Kuigi Eesti soodustab kodanikuaktiivsust, tunnevad paljud noored, et nende häält ei kuulu piisavalt kohaliku omavalitsuse või arendusplaneerimise protsessides. See viib eemaldumiseni ja ei soovita kaasa rääkida piirkondlike algatuste, sealhulgas erinevate strateegiate üle.

Siin esitame tabeli, mis näitab väga selgelt, et noored ei tunne, et nad osalevad otsuste tegemises.

Tabel 1. Küsitluse tulemused Erasmus+Rural Horizons projektis.

Lõpuks võivad **teadlikkuse ja oskuste puudujäägid** takistada noorte osalemist jätkusuutlikus arengus. Kuigi jätkusuutlikkust arutatakse laialdaselt, ei ole kõigil noortel praktilisi teadmisi ega võimalusi rakendada jätkusuutlikke praktikaid ettevõtluses, turismiteenustes või kogukonna algatustes.

5. Andmete kogumise metoodika Erasmus+ Rural Horizon projektis

Erasmus+ Rural Horizon projekti raames viidi läbi põhjalik ja kaasatud andmekogumise protsess, et paremini mõista noorte vaatenurki, vajadusi ja potentsiaalseid panuseid maapiirkondades, pöörates erilist tähelepanu jätkusuutlikule turismile. Metoodika ühendas nii kvalitatiivsed kui kvantitatiivsed lähenemisi, tagades noorte kogemuste ja ideede tervikliku mõistmise.

Esiteks viidi läbi **struktureeritud** küsitlus projekti osalejate seas. Küsitluse eesmärk oli koguda kvantitatiivseid andmeid noorte arusaamade kohta maapiirkondade elutingimustest, nende teadlikkusest jätkusuutlikust turismist ning valmisolekust osaleda piirkonna arengus. See sisaldas nii suletud kui ka avatud küsimusi, võimaldades osalejatel anda mõõdetavaid vastuseid ning väljendada isiklikke arvamusi ja arusaamu.

Lisaks küsitlusele mängisid **otsene suhtlus ja mitteametlikud arutelud noorte osalejatega** olulist rolli andmete kogumise protsessis. Need kohtumised toimusid grupis, töötubades ja aruteludes, võimaldades osalejatel oma kogemusi avatumalt jagada. See kvalitatiivne lähenemine andis küsitluse tulemustele sügavama konteksti, tuues esile nüansirikkad väljakutsed nagu võimaluste puudumine maapiirkondades, motivatsioonitegurid ja ootused kohalikele otsustajatele. See lõi ka turvalise dialoogiruumi, julgustades aktiivset osalemist ja eakaaslastelt õppimist.

Viidi läbi **temaatiline test**. Testis osales 10 vastajat, kellel olid erinevad reisi- ja vaba aja eelistused. Kaks osalejat määratlesid end linna- ja vaba aja entusiastidena, kes eelistavad kultuuritegevusi nagu muuseumide külastamine, kohvikutes aja veetmine ja ostlemine. Üks vastaja näitas tugevat eelistust välitegevustele ja looduses aja veetmisele. Enamik vastanuid ütles, et neile meeldib nii linna- kui ka looduselamused. See viitab sellele, et enamikel osalejatel on paindlikud huvid ning nad hindavad kultuuriliste ja looduspõhiste tegevuste kombinatsiooni. Tulemused näitavad, et puhtalt linnakesksed eelistused on rühma seas harvemad. Samamoodi esindas rangelt loodusele keskendunud eluviisi vaid üks vastaja. Kombineeritud eelistuste domineerimine näitab, et inimesed hindavad mitmekesisust oma vaba aja tegevustes. Seetõttu meeldivad tegevused või teenused, mis ühendavad kultuurilisi ja välielemente, suurimale osale grupist. Kokkuvõttes viitavad **tulemused, et tasakaalustatud kogemused linnaelu ja looduse** vahel on enamiku vastajate jaoks kõige atraktiivsem valik. See tulemus peegeldab ülemaailmseid turismitrende, kus reisijad otsivad üha enam kombineeritud elamusi, mis ühendavad kultuuri, lõõgastumise ja looduse.

Metoodika oluline uuenduslik element oli **"Shark Tank" stiilis ülesande** rakendamine. Selles tegevuses kutsuti osalejaid väljatöötama ja esitama oma

reisiideid. Töötades meeskondades, kujundasid nad kontseptsioone, mis käsitlesid kohalikke väljakutseid, hõlmates samal ajal jätkusuutlikkuse põhimõtteid. Need ideed esitati seejärel päriselu pitching-keskkonnas. See harjutus täitis mitut eesmärki: see lõi loovaid lahendusi, näitas ettevõtlikkust ning võimaldas juhendajatel jälgida oskusi nagu probleemide lahendamine, meeskonnatöö ja suhtlemine.

Nende meetodite kombinatsioon tagas **andmete triangulatsiooni**, suurendades analüüsi usaldusväärsust ja sügavust. Küsitluste kvantitatiivseid andmeid täiendati arutelude kvalitatiivsete teadmistega, samas kui test ja "Shark Tank" ülesanne pakkusid praktilisi tõendeid teadmiste ja oskuste kohta. Oluline on, et protsessi osaluslik iseloom andis noortele jõudu, muutes nad aktiivseteks panustajateks, mitte passiivseteks vastajateks.

Üldiselt oli Erasmus+ Rural Horizon projektis kasutatud andmekogumise lähenemine kaasav, interaktiivne ja tegevusele orienteeritud. See pakkus mitte ainult väärtuslikku teavet analüüsiks, vaid soodustas ka osalejate kaasatust, õppimist ja innovatsiooni.

6. 10 ideed projektis osalenult noortelt

6.1. Ühisloomine noortekogukondadega

Kaasab aktiivselt noori turismikogemuste kujundamisse hackathonide, ideelaborite ja kaasloome töötubade kaudu, tagades, et turismipakkumised peegeldavad uusi trende ja ootusi.

6.2. Digitaalne „storytelling“

Kasuta sotsiaalmeediat, lühivideoid ja kaasahaaravat sisu (nt reelid, vlogid, mikrodokumentaalid), et edendada autentseid kohalikke lugusid ja meelitada nooremat publikut.

6.3. Pop-up ja ajutised kogemused

Julgustage looma hooajalisi või mobiilseid turismikontseptsioone, nagu pop-up kohvikud, metsakinod või ajutised kultuuriüritused, mis pakuvad ainulaadseid ja meeldejäätavaid elamusi.

6.4. Turismi mängud

Arenda interaktiivseid radu, väljakutseid ja digitaalseid ülesandeid (nt. app-põhised aardejahtimised), et kaasata külastajaid mängulisel ja harival viisil.

6.5. Noorte juhitud rohelised idufirmad

Toetage noori ettevõtjaid jätkusuutliku turismi ettevõtete käivitamisel, nagu öko-giiditeenused, nulljäätmekohvikud või jalgrattareiside algatused.

6.6. Jätkusuutlik ürituste kultuur

Edendada keskkonnasõbralikke festivale ja üritusi, mille on kujundanud noored korraldajad, keskendudes nulljäätmetele, kohalikule hankimisele ja madalale keskkonnamõjule.

6.7. Kaugtöö ja "töö" turism

Arendada infrastruktuuri ja pakette noortele spetsialistidele, mis ühendavad kaugtöö maapiirkondade kogemustega (ühistööruumid, looduspõhised heaolutegevused töötajatele).

6.8. Kohalikud elustiilikogemused

Suuna fookus traditsiooniliselt vaatamisväärsustelt kaasahaaravate elamuste poole, nagu talumajutused, agroturism, käsitöötoad või kohalike korraldatud "päevategevused", milles saab osaleda.

6.9. Rohelise liikuvuse kogemused

Muutes jätkusuutliku transpordi osaks kogemusest (jalgrattateed, kanuureisid, bussi- ja rongipõhised marsruudid), muutes reisi ise atraktiivseks ja madala mõjuga keskkonnale.

6.10. Eakohane reklaam ja mikromõjutajad

Kaasake kohalikke ja piirkonda külastavaid noori saadikutena, kes edendavad piirkonda autentse sisu kaudu, aidates luua usaldust ja nähtavust noorema publiku seas.

7. Soovitused Tartumaa Arendusseltsile, et noori paremini kaasata jätkusuutliku turismi kaudu

Noorte kaasatuse tugevdamiseks ja noorte võimaluste parandamiseks maapiirkondades saab TAS oma strateegiat veelgi kohandada, integreerides innovaatiliseid, noortekeskseid lähenemisi jätkusuutlikule turismile. Eelpool toodud ideede põhjal annavad järgmised kümme soovitusi praktilisi suuniseid noorte rolli

suurendamiseks piirkondlikus arengus, muutes samal ajal maaelu atraktiivsemaks ja elujõulisemaks.

7.1. Integreerida kaasloome mehhanismid strateegia elluviimisse

Strateegia peaks formaalselt sisaldama **ühisloomist noortekogukondadega** kui põhiprintsiipi. Seda saab ellu viia regulaarsete hackathonide, ideelaborite ja osalustöötubade kaudu, kus noored aktiivselt panustavad turismitoodete ja -teenuste kujundamisse. Integreerides need formaadid toetuste taotlemistesse ja projektide arendusprotsessidesse, tagab LAG, et turismipakkumised kajastavad nooremate põlvkondade ootusi, loovust ja väärtusi. See tugevdab ka noorte omanditunnet ja pikaajalist pühendumust piirkonnale.

7.2. Sea esikohale digitaalne suhtlus ja bränding

Noorte paremaks kaasamiseks peaks strateegia nihkuma digitaalse „**storytellingu**“ **suunas**. See hõlmab projektide toetamist, mis keskenduvad sotsiaalmeedia kampaaniatele, lühivideote tootmisele ja autentsetele jutustamise formaatidele nagu vlogid või mikrodokumentaalid. Noorte sisuloojate mikrotoetuste või koolituste pakkumine võib oluliselt suurendada Tartu maakonna nähtavust atraktiivse ja kaasaegse maapiirkonna sihtkohana. See lähenemine aitab noortel arendada ka väärtuslikke digioskusi.

7.3. Toetada paindlikke ja eksperimentaalseid turismivorme

LAG peaks looma rahastamisskeemid ja lihtsustatud protseduurid **pop-up ja ajutiste turismikogemuste** jaoks. Nendeks võivad olla mobiilsed kohvikud, hooajalised kultuuriüritused, metsakinod või ajutised loodusinstallatsioonid. Sellised algatused vähendavad noorte ettevõtjate sisenemisbarjääri, kuna need nõuavad vähem alginvesteeringuid ja võimaldavad katsetamist. Samal ajal loovad nad dünaamilisi ja jagatavaid kogemusi, mis meelitavad külastajaid ja aktiveerivad maapiirkondade elukeskkonda.

7.4. Julgustada mängustamist ja interaktiivseid turismilahendusi

Selleks, et muuta turism nooremale publikule kaasahaaravamaks, peaks strateegia edendama **turismikogemuste mängustamist**. See võib hõlmata rakenduspõhiseid radu, seiklusmänge, aaretejahte, digitaalseid väljakutseid ja interaktiivseid jutustamisradu. Noorte, tehnoloogiaarendajate ja kohalike sidusrühmade koostöö toetamine võib viia innovaatiliste lahendusteni, mis ühendavad hariduse, meelelahutuse ja jätkusuutlikkuse.

7.5. Tugevdada toetust noorte juhitud rohelisele ettevõtlusele

Strateegia peaks suuremat rõhku panema noorte **juhtivatele rohelistele idufirmadele** turismis. See hõlmab sihipärase toe pakkumist, nagu mentorlusprogrammid, idufirmade toetused ja ettevõtete inkubatsiooniteenused noortele ettevõtjatele. Prioriteet võiks olla algatustele, mis keskenduvad ökoturismile, nulljäätmete teenustele ja jätkusuutlikule liikuvusele. Nii soodustab LAG mitte ainult majandusarengut, vaid on kooskõlas keskkonnaeesmärkidega ja loob tähenduslikke töövõimalusi.

7.6. Arendada raamistik jätkusuutlikeks noorte juhitud üritusteks

TAS peaks julgustama ja toetama **noorte juhitud jätkusuutlike ürituste kultuuri**. See hõlmab selgete jätkusuutlikkuse kriteeriumide kehtestamist (nt jäätmete vähendamine, kohalik tooraine, vähene heide) ning juhendamist ja rahastuse pakkumist noortele korraldajatele. Noorte loodud festivalid, kultuuriüritused ja kogukonna kogunemised võivad saada piirkondliku atraktiivsuse võtmeteguriteks, edendades samal ajal keskkonnateadlikkust ja sotsiaalset ühtsust.

7.7. Investeerida kaugtöö ja "töö" turismi infrastruktuuri

Noorte spetsialistide ligimeelitamiseks ja hoidmiseks peaks strateegia hõlmama **kaugtöö võimaluste** arendamist. See nõuab investeringuid ühiskasutatavatesse tööruumidesse, usaldusväärsesse digitaalsesse infrastruktuuri ja integreeritud teenusepakettidesse, mis ühendavad töö ja vaba aja looduspõhiste kogemustega. Kui maapiirkonnad muutuvad atraktiivseteks kohtadeks läbi paindliku elustiili, saab Tartu maakond vähendada noorte väljarännet ja meelitada uusi elanikke.

7.8. Edendada autentseid kohalikke elustiilielamusi

Strateegia peaks liikuma rohkem **kogemuspõhise turismi** suunas, rõhutades autentset kohalikku elustiili traditsioonilise vaatamisvääruste asemel. Toetavad algatused nagu talumajutused, agroturism, käsitöötoad ja nn. "päevakogemused" võimaldavad noortel osaleda võõrustajate, giidide ja vahendajatena. See lähenemine tugevdab kohalikku identiteeti, loob sissetulekuvõimalusi ja tugevdab sidemeid küllastajate ja kogukondade vahel.

7.9. Rohelise mobiilsuse integreerimine turismi arengusse

Jätkusuutlik transport tuleks integreerida turismikogemuste keskseks osaks. Strateegia võib toetada **rohelise liikumise algatusi** nagu jalgrattateed, kanuureisid ning bussi- ja rongipõhised marsruudid. Noored saavad mängida aktiivset rolli nende teenuste kujundamisel ja haldamisel. See mitte ainult ei vähenda keskkonnamõju,

vaid loob ka ainulaadseid ja atraktiivseid turismitooteid, mis vastavad tänapäevastele trendidele.

7.10. Noorte saadikute aktiveerimine

Lõpuks peaks LAG välja töötama struktureeritud lähenemise **noorte saadikute leidmiseks**. Kaasates kohalikke ja piirkonda külastavaid noori, et luua ja jagada autentset sisu, saab piirkond oluliselt suurendada oma nähtavust noorema publiku seas. See võib hõlmata saadikuprogramme, sisuvõistlusi või koostööd „influenceritega“, kes vastavad jätkusuutlikkuse väärtustele. Sellised algatused loovad usaldust ja muudavad maaturismi atraktiivsemaks.

8. Kuidas tugevdada noorte osalust kohalikes otsustusprotsessides.

Veel üks väga oluline teema, mis tuleb selles dokumendis välja tuua, on noorte osalus kohalike otsuste tegemises. Noorte seas tuvastatud peamine väljakutse on tunne, et neil puudub hää kohalikes otsustusprotsessides (vt. tabel üleval). Paljud noored elanikud tajuvad kohalikku valitsemist ja arendusplaneerimist kaugena, formaalsena ja mitte ligipääsetavana. See arusaam vähendab motivatsiooni osaleda piirkondlikus arengus, sealhulgas jätkusuutliku turismi, maapiirkondade innovatsiooni ja kogukonnaeluga seotud algatuste üle.

Soovitused TASile. Noorte kaasamine ei tohiks piirduda ainult ametlike üritustega. Ühing võiks arendada **pideva digitaalse tagasiside platvormi**, kus noored saavad regulaarselt ideid jagada, algatusi hinnata ja parendusettepanekuid teha. See platvorm peaks olema lihtne, mobiilisõbralik ja aktiivselt modereeritav, et tagatud oleks ka otsustajate vastused. Regulaarne suhtlus on oluline. Lühikesed videod, sotsiaalmeedia kokkuvõtted ja noortele suunatud uudiskirjad aitavad muuta kohaliku arengu protsessid läbipaistvamaks ja arusaadavamaks.

9. Kokkuvõte

Integreerides need soovitused oma strateegiasse, saab TAS luua noortele maapiirkondades soodsama keskkonna. Fookus peaks nihkuma paindlikkusele, innovatsioonile ja aktiivsele osalemisele, tagades, et noored ei ole mitte ainult kasusaajad, vaid ka ise säästva turismi arengu juhid.

Need muudatused aitavad muuta maaelu atraktiivsemaks, majanduslikult elujõulisemaks ja sotsiaalselt dünaamilisemaks, tugevdades lõpuks Tartu maakonna pikaajalist vastupidavust ja jätkusuutlikkust. Noorte kaasamise toetamine pole kasulik mitte ainult turismi arengule, vaid on ka kogu piirkonna pikaajalise jätkusuutlikkuse ja elujõulisuse seisukohalt hädavajalik.

Jätkusuutlik turism LEADER-lähenemise raames pakub olulisi võimalusi maapiirkondadele. Järgides struktureeritud, osaluslikku ja jätkusuutlikkusele suunatud strateegiat, saavad LAG-id luua vastupidavaid turismiökosüsteeme, mis toovad kasu nii praegustele kui ka tulevastele põlvkondadele.

See plaan loob praktilise aluse tegutsemiseks, inspireeritud Erasmus+ Rural Horizon projekti kogemusest.

31.03.2026